

Oplegnotitie exploitatiebijdrage BV 2022

Datum: 21 april 2023
 Versie: 1.1
 Van: Piet boon

Inleiding

Het participatiebedrijf Zaanstad Purmerend (Werkom) voert voor de 2 deelnemende gemeenten de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) uit en deeltaken van de Participatiewet (PW). De gemeenten hebben hiervoor samen een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) opgericht en een besloten vennootschap (BV)

Via de jaarstukken legt Werkom verantwoording af. In de jaarrekening over 2022 van Werkom is een bijzondere post opgenomen (een exploitatiebijdrage van € 866.000). In deze notitie worden de achtergronden toegelicht.

Samenvatting

1. Werkom bestaat uit 2 entiteiten, (de BVO en Werkom diensten BV).
2. De BVO en de BV zijn fiscaal en organisatorisch één geheel. De splitsing van de geldstromen in beide entiteiten is niet gebaseerd op economische, maar op juridische afwegingen (van aanbestedingstechnische aard).
3. Naast in- door- en uitstroom van personen uit de doelgroepen, is het bieden van passend werk aan personen voor wie uitstroom geen optie is, een deel van de publieke taak die Werkom voor de gemeenten uitvoert. Dit betreft 'Beschut werk' en dit deel is het minst rendabel.
4. De omzetten (uit leveringen en diensten aan derden) tussen de 2 entiteiten zijn niet evenwichtig verdeeld. In de BV staat de volledige omzet Beschut Werk (via het bedrijfsonderdeel Industrie en Diensten, I&D). Bij I&D werken personen met een laag arbeidsvermogen. De netto toegevoegde waarde is laag en de bedrijfskosten zijn hoog. Het tekort loopt elk jaar verder op. In de BV komt onvoldoende omzet uit financieel beter presterende bedrijfsonderdelen om het tekort bij I&D te compenseren. Het bedrijfsresultaat bij de BV is in toenemende mate ongunstig. Voor 2022 werd (zonder maatregelen) een tekort van € 765.000 verwacht.
5. In de BVO staan alleen omzetten aan de 2 deelnemende gemeenten, voornamelijk van Groen&Schoon en Business Post&Printing. Deze kennen financieel een gunstiger beeld. De BVO wordt daarmee financieel bevoordeeld t.o.v. de BV.
6. In de jaren 2020 en 2021 waren er externe bronnen om aan te wenden waarmee het tekort in de BV kon worden teruggebracht tot een min-of-meer acceptabel bedrag. Voor 2022 is deze optie bijna geheel weggevallen.
7. De BVO moet de BV via een bijdrage financieel zodanig compenseren dat er in de BV geen tekorten ontstaan. Voor 2022 moet ook het bestaande negatief eigen vermogen in de BV worden opgeheven.

Achtergronden

Werkom bestaat uit 2 entiteiten, (de BVO en Werkom diensten BV). De BVO is 100% aandeelhouder van de BV. Op de balans van de BVO staat deze deelname tegen de nominale waarde van het aandelenkapitaal (€ 50.000) opgenomen.

Deze keuze is ooit gemaakt o.b.v. een rapport van Proof adviseurs. Het belangrijkste argument hiervoor was dat, via een vrijstelling, de deelnemende gemeenten passend werk direct aan de BVO kunnen gunnen, dus zonder openbare aanbestedingen.

Daarvoor is het nodig dat bij de BVO van Werkom alle baten van de 2 deelnemende gemeenten worden geboekt, omzetten en bekostigingen (overdrachten van de 2 gemeenten). En alle omzetten van leveringen en diensten aan alle andere partijen moeten in de BV komen.

De BVO en de BV zijn fiscaal en organisatorisch een eenheid. De splitsing van de geldstromen in beide entiteiten is niet gebaseerd op financiële, fiscale of economische afwegingen, maar op juridische gronden (van aanbestedingstechnische aard).

Verdieping

In de BVO staat, naast de bekostiging van de PW en de WSW, alleen omzet aan de 2 gemeenten. Deze omzet bestaat vrijwel geheel uit omzet van de bedrijfsonderdelen "Groen en Schoon" (G&S) en "Business Printing en Post" (BPP). De daarin werkzame personen uit de doelgroepen hebben een relatief hoge arbeidsvermogen. Bij deze 2 werksoorten is de Netto Toegevoegde Waarde (NTW) uit de omzet dus ook relatief hoog.

In de BV zijn de omzetverhoudingen heel anders, omdat daar de volledige omzet van het bedrijfsonderdeel "Industrie en Diensten" (I&D) in zit. De gemeenten hebben geen passende opdrachten voor I&D.

Bij I&D werken de mensen met de laagste loonwaarden; daarom kent I&D een lage NTW. Door de krimp in de personele bezetting, dalen de omzetten terwijl de kosten (bijv. leiding/begeleiding en infrastructuur) vooral vast van aard zijn. De afnemers van de producten en diensten zijn niet bereid een hogere prijs te betalen.

De volgende tabel brengt die ontwikkeling in beeld:

I&D	2022	2021	2020
Omzet	€ 2.422.755	€ 2.536.530	€ 2.625.945
Directe kosten	-€ 1.140.545	-€ 1.157.996	-€ 988.717
NTW	€ 1.282.210	€ 1.378.534	€ 1.637.228
Bedrijfsresultaat I&D	-€ 1.027.693	-€ 902.968	-€ 636.715

Het primaire doel van de omzet uit leveringen en diensten aan klanten is overigens niet financieel rendement. De omzet aan derden bij I&D (dus via de BV) vormt wel een belangrijke invulling van de publieke taak: passend werk aanbieden aan de personen uit de doelgroep die om redenen niet geplaatst kunnen worden bij reguliere werkgevers of bij andere interne bedrijfsonderdelen. Daarnaast is de inzet van personen uit nieuwe doelgroepen financieel ongunstiger t.o.v. de inzet van WSW-ers. Met name bij Nieuw Beschut is dit duidelijk; hun loonwaarde is geringer dan die van de WSW-ers, terwijl de bekostiging ongunstiger is. Ook hierdoor ontwikkelt het resultaat van de activiteit I&D (en dus de BV) zich in negatieve zin.

Deze achtergronden vormen de reden waardoor het resultaat bij de huidige werkwijze in de BV leidt tot oplopende tekorten.

In de jaren 2020 t/m 2022 zijn de 'coronabijdragen' benut om de exploitatietekorten bij de BV te beperken. Zonder deze zou het tekort als volgt zijn geweest:

Omschrijving	2022	2021	2020
Resultaat vóór coronabijdrage	-€ 835.095	-€ 542.138	-€ 421.186
Verwerkte coronabijdrage	€ 68.000	€ 415.297	€ 441.560
Gecorrigeerd resultaat	-€ 767.095	-€ 126.841	€ 20.374

Conclusie

Zonder nadere maatregelen zou dit in de BV dus leiden tot oplopende tekorten en een negatief eigen vermogen. Het financiële beeld in de BVO zou dan juist té positief zijn, hetgeen onjuist is.

In overleg met de accountant is besloten aan de BV een 'exploitatiebijdrage' te verstrekken. In woorden luidt deze als volgt: ondersteun vanuit de BVO de activiteiten van de BV zodanig dat er bij de BV een nihilresultaat ontstaat.

Voor het boekjaar 2022 compenseert de BVO de tekorten in de BV door een bijdrage van € 866.000 aan de BV te doen. Hiermee wordt tevens het bestaande negatieve eigen vermogen weer op ca. € 50.000 gebracht. Dit voorkomt ook een herwaardering van de kapitaalverstrekking op de balans van de BVO.

Deze exploitatiebijdrage is gebaseerd op een bestuursbesluit, waardoor de primaire belanghebbenden al op de hoogte zijn.